

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1

A STUDY OF RELATION BETWEEN ADMINISTRATION IN ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE AND
SATISFACTION ON TEACHER PERFORMANCE UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

เทพศักดิ์ ไครอุบล* และ ผศ.ดร.ชัชณพงษ์ ศรีจันทร์

Tepsak Krai-Ubon* and Asst.Prof.Dr.Chissanapong Sonchan

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 42000

Program in Educational Administration, Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus, Loei 42000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: tepsak2521@gmail.com

รับบทความ 19 มกราคม 2561 แก้ไขบทความ 12 กรกฎาคม 2561. ตอรับบทความ 12 กรกฎาคม 2561 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 จำนวน 298 คน ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) อย่างมีสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 และแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล, ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

The purposes of this research was to study 1) the level of the good governance of administrations of the administrators under Loei Primary Educational Service Area Office 1, 2) the level of the teachers' job satisfaction under Loei Primary Educational Service Area Office 1, and 3) The relationship between good governance-based educational administration of the administrators and the teachers' job satisfaction under Loei Primary Educational Service Area Office 1. The samples of this research were 298 teachers and educational personnel, selected from a

total population through the table of Krejcie and Morgan. A stratified random sampling technique was also employed according to school sizes in each district. The research instrument was a questionnaire with two parts of a checklist and a 5-rating scale part covering the questions about good governance –based educational administration and the reliability of .99 Moreover, the job satisfaction questionnaire and the reliability of .97 The collected data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis was tested by using Pearson Product-moment Correlation Coefficient at a statistical significant level of .05

The research findings were found as follows:

1. The good governance-based educational administration of the administrators under Loei Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level in overall and each aspect. Having considered each aspect, it showed that all aspects were also found at a high level.
2. The teachers' job satisfaction was at a high level in overall and each aspect. Having considers each aspect, it showed that all aspects were also found at a high level.
3. The relationship between good governance-based educational administration of the administrators and the teachers' job satisfaction was positive at a statistical significant level of .01 and the relationship was relatively at a high level .01

Keywords: Good Governance, Job Satisfaction

บทนำ

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม แม้แต่ด้านการศึกษา สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้มีการปรับปรุงระบบราชการ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศ ให้เป็นประเทศที่มีการพัฒนาแบบยั่งยืน ดังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ได้บัญญัติไว้ในหมวด 6 มาตรา 76 ว่ารัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็วไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการกีดกันหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2560, หน้า 24) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพิ่มประสิทธิภาพโดยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบกลไกการป้องกันและปราบปรามทุจริต ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการยุติธรรมควบคู่กับการปลูกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 8) นอกจากนี้ ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2555 - 2558 ได้กำหนดนโยบายไว้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่ 8 เรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีเป้าหมายที่จะปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบการยุติธรรมทั้งระบบให้เกิดความทันสมัยภายใต้หลักนิติธรรมและความเสมอภาค ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายสาธารณะและร่วมในกระบวนการยุติธรรม และได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางราชการและสามารถสื่อสารต่อสาธารณชนได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ถูกต้อง ทัวถึงและเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2554, หน้า 11 - 15)

สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของรัฐ อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของภาคประชาชนเพื่อให้ภาครัฐมีการบริหารปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบได้ ปรับปรุงการทำงานของภาครัฐและเอกชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ยุติธรรม ตลอดจนสาธารณชนได้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและแก้ปัญหาของรัฐได้โดยมีหลักการที่สำคัญ 6 ประการคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เพื่อให้การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย 7 ประการคือเกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการกิจของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 : เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก) เพื่อตอบสนองต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักทางด้านการกำหนดนโยบายการศึกษาให้กับประชาชน จึงได้นำหลักว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดีซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าวได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 90) สถานศึกษาในฐานะที่เป็นนิติบุคคลตามที่ได้บัญญัติไว้ในระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ทำให้โรงเรียนเกิดความโปร่งใส มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จึงเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบถือว่าเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติและสร้างวัฒนธรรมในการทำงานให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเข้าใจ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เตรียมความพร้อมรับการตรวจสอบและประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่คุ้มค่าต่อการลงทุน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้คุ้มค่ามากที่สุด มีการบริหารจัดการ จัดหารายได้อย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 เป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ประกอบไปด้วย 5 อำเภอได้แก่อำเภอเมืองเลย อำเภอนาด้วง อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชมและอำเภอท่าลี่ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดอยู่ 159 โรงเรียน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งโดยกำหนดให้มีการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ตามโครงการโรงเรียนสุจริต โดยเน้นไปที่การวิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พัฒนาศักยภาพครู ผู้บริหารในการป้องกันการทุจริตในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่ฯ มีนโยบายในการขับเคลื่อนทางการศึกษาอยู่ 57 ข้อ มี 2 ข้อที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลคือ นโยบายข้อที่ 10 ได้กำหนดให้โรงเรียนใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ มีโรงเรียนสุจริต โรงเรียนใสสะอาด มีการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสของผู้บริหารและข้อที่ 47 ได้กำหนดให้โรงเรียนปราศจากการคอร์รัปชัน แม้กระนั้นก็ตามก็ยังมีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้นอยู่ทั้งที่เป็นการร้องทุกข์ทั่วไปและในการร้องเรียนเกี่ยวกับครูจัดซื้อจัดจ้างอยู่ซึ่งสาเหตุอาจเกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่เช่นหลักคุณธรรม นิติธรรมเป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 : กลุ่มบริหารงานบุคคล, 2559)

อย่างไรก็ตาม ในการที่จะบริหารงานในองค์กรประสบผลสำเร็จนั้นไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม ผู้บริหารจะต้องสามารถนำเทคนิค วิธีการ ปัจจัยต่าง ๆ มาช่วยทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจและปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงานภายในสถานศึกษาอีกประการหนึ่งคือ ความพึงพอใจนั่นเองซึ่งผู้บริหารจะต้องพยายามชักชวน โน้มน้าวจิตใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนเต็มใจและร่วมมือร่วมใจกันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีต่องานในสถานศึกษา พยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงบันดาลใจ มีขวัญกำลังใจในการทำงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี มีความสมัครสมานสามัคคีระหว่างกันและกัน ดังนั้นการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร เป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรมเพราะความพึงพอใจของบุคลากรจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานอันเป็นภารกิจหลักในการบริหารจัดการในองค์กรหรือสถานศึกษา เมื่อครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ก็จะส่งผลต่อคุณภาพของงานด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 148)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและบริหารงานในโรงเรียนสำหรับผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมสนับสนุนในการบริหารงานในองค์กรของตนเองและพัฒนากิจการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโรงเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

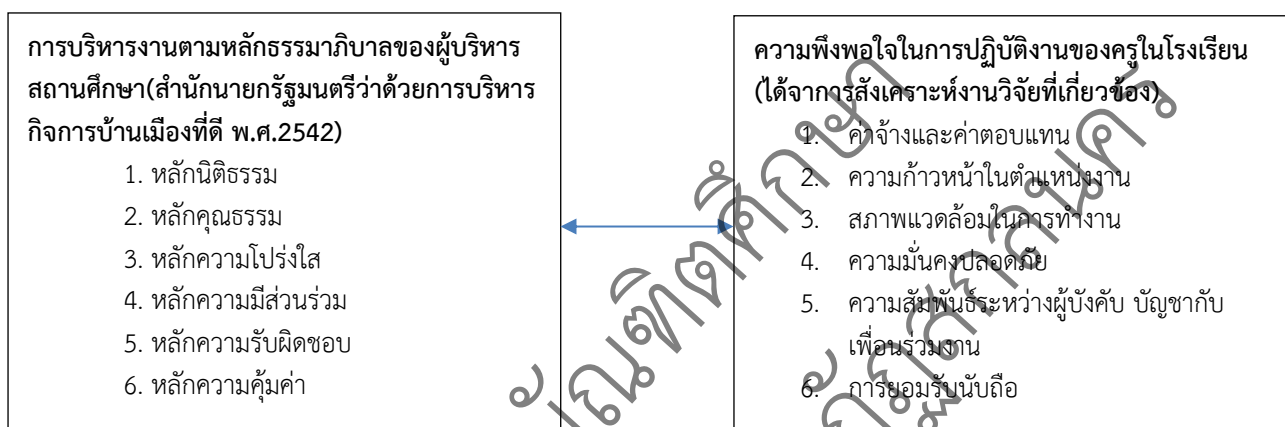
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาตัวแปรที่ 1 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542 หรือคนนิยมเรียกทั่วไปว่าหลักธรรมาภิบาลและตัวแปรที่ 2 ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากนักวิจัย นักวิชาการและกลุ่มทฤษฎีต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เรียงลำดับตามความถี่จากความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังตารางภาพประกอบนี้

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,317 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซ์และมอร์แกน (Krejcie และ Morgan อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2551, หน้า 287) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 298 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอเป็น 3 ขนาดตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 คือโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

2.2 ในแต่ละชั้นกำหนดสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากในแต่ละชั้นได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 129 คนโรงเรียนขนาดกลาง 92 คนและโรงเรียนขนาดใหญ่ 77 คน ดังรายละเอียดใน ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม
เมือง	128	167	173	468	29	38	39	106
นาด้วง	43	63	22	128	10	14	5	29
เชียงคาน	145	88	64	297	33	20	14	67
ปากชม	164	29	63	256	37	6	14	57
ท่าลี่	84	62	22	168	20	14	5	39
รวม	564	409	344	1317	129	92	77	298

ที่มา: (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อัตรากำลังข้าราชการครู, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีระดับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมแนบแบบสอบถามตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้จากการสุ่มและขอความร่วมมือจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามพร้อมนัดหมายวัน เวลาที่จะขอรับแบบสอบถามกลับคืนโดยประสานโดยตรงกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ติดตามจนครบตามจำนวนที่ต้องการ 298 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปตาราง ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลผลตามเกณฑ์ ส่วนการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียสัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญ .05 แล้วนำมาแปลผลตามเกณฑ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 0.6-1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .71 ขึ้นไป
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียสัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือหลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่า

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การยอมรับนับถือ รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงานและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ค่าจ้างและค่าตอบแทน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.631^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน 2) การยอมรับนับถือ 3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน 4) สภาพแวดล้อมในการทำงาน 5) ความมั่นคงปลอดภัย และ 6) ค่าจ้างและค่าตอบแทนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดดังนี้คือหลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและหลักการคุ้มค่า เมื่อจำแนกตามรายด้านและรายข้อปรากฏผลดังนี้

1.1 หลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการบริหารงานโดยการนาระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ เช่นพระราชบัญญัติ กฎกระทรวงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร ชี้แจง แนะนำแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับแก่บุคลากรให้ความเข้าใจตรงกัน มีการกำกับดูแลและส่งเสริมให้บุคลากรประพฤติ ปฏิบัติตนตามกฎหมายข้อบังคับที่กำหนดไว้ บุคลากรทุกคนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้นด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนมีการจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉราพร กรังกร (2558, หน้า 125) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสมัย หมกทอง (2554, หน้า 165) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานครในด้านนิติธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสกลฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556, หน้า 103) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ด้านหลักนิติธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 หลักคุณธรรมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่บุคลากรด้วยความจริงใจ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูและนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตซื่อตรงต่อตนเองและหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุธนา อิศรางกูร ณ อยุธยา (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรมโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณงาม แจ่มนิยม (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอปลายพระยาสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่าด้านหลักคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาใช้จากสภาพเหมาะสมและให้เกียรติบุคลากรทุกคน มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเคารพสิทธิ ความสามารถ ให้เกียรติบุคลากรและให้ความเป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

1.3 หลักความโปร่งใสพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการประกาศและประชาสัมพันธ์แผนการรับนักเรียนด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรได้รับรู้เป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานอย่างแจ่มแจ้งชัดเจนในทุกเรื่อง มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน มีเกณฑ์ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน การรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ให้บุคลากรได้รับรู้เป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษาควบคุมกำกับและดำเนินการให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารโรงเรียน มีการควบคุมกำกับและดำเนินการเปิดเผยการใช้งบประมาณของสถานศึกษา มีการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้และประกาศและประชาสัมพันธ์แผนการรับนักเรียนด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉราพร กริ่งไกร (2558, หน้า 126) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยึดแนวระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี มีรูปแบบการตรวจสอบในรูปของคณะกรรมการ และจัดทำรายการงานผลการดำเนินงานอย่างเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้องให้ทราบ

1.4 หลักการมีส่วนร่วมพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษาอย่างทั่วถึงผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลเพื่อการตัดสินใจและผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556, หน้า 104) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านหลักความมีส่วนร่วมพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนได้เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนในทางฝ่ายวิชาการและกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน

1.5 หลักความรับผิดชอบพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักในหน้าที่ที่มีต่อสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจเกี่ยวกับปัญหาและมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักบุคลากรในสถานศึกษาได้ตระหนักในสิทธิหน้าที่ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดผู้บริหารสถานศึกษาตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานและผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุม วางแผนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม (2555, หน้า 131-147) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า มีระบบการดูแลรักษาทรัพยากรของสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ของสถานศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการให้บริการด้านแหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์แก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น จัดทำสื่อการเรียนการสอน มีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด กำหนดมาตรการและธรรมาภิบาลให้บุคลากรใช้ทรัพยากรและสาธารณูปโภคอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้เกิดความสะดวกรวดเร็วประหยัดและคุ้มค่า พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มั่นคง ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ มีการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่สภาพที่ใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมการธรรมาภิบาลให้

บุคลากรใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาอย่างประหยัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม (2555, หน้า 131-147) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย) (2556, หน้า 105) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านหลักความคุ้มค่าพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนการสอน และการใช้จ่ายด้วยความคุ้มค่าได้ประโยชน์สูงสุด จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมครูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความพึงพอใจด้านการยอมรับนับถือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงปลอดภัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และค่าจ้างและค่าตอบแทนตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายด้านและรายชื่อปรากฏผลดังนี้

2.1 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานที่ทำนั้นมีเกียรติและศักดิ์ศรีได้รับการยอมรับนับถือการยกย่องชมเชยจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงานได้ขอคำปรึกษาหารือและขอคำแนะนำในการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี (2556, หน้า 82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปีการศึกษา 2555 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย มีความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชามากที่สุด ส่วนเพศหญิงมีความพึงพอใจด้านการได้รับการยอมรับนับถือมากที่สุด จำแนกตามอายุ และกลุ่มอายุมากกว่า 46 ปี มีความพึงพอใจ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือมากที่สุด

2.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีความเป็นกันเองของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน การปฏิบัติงานร่วมกันด้วยบรรยากาศของความเป็นมิตร ได้รับคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาในการทำงาน ได้รับคำแนะนำ คำปรึกษาจากเพื่อนร่วมงาน ได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงาน มีความพึงพอใจที่ได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษสุณีย์ สายแก้ว (2556, หน้า 77) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัจจัยค่าจ้างโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงานและผลประโยชน์ตอบแทนตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ท่านมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่ง ของโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนของท่านให้ความร่วมมือสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และท่านมีความรู้สึกว่าได้ได้รับความร่วมมือ ความสามัคคีจากบุคลากรในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายได้แก่ผู้บังคับบัญชาของท่านให้ความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ ช้างอยู่ (2557, หน้า 125) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง

2.3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านความมั่นคงปลอดภัยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในโรงเรียนมีความรู้สึกว่าการงานที่ทำอยู่มีความมั่นคง มีความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานที่สถานศึกษา สามารถเบิกจ่ายค่าเบี่ยงเบนค่าที่พักพาหนะ ในการเดินทางไปราชการได้ตามสิทธิและมีความพอใจในเงินเดือน และสวัสดิการที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอิซซันต์ ศรีวรวิทย์ (2557, หน้า 76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาด

เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีในภาพรวมทั้ง 10 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ด้านโอกาสความก้าวหน้าในการทำงานรองลงมาได้แก่ด้านความมั่นคงปลอดภัย

2.4 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเหมาะสมมีเทคโนโลยีและเครื่องอำนวยความสะดวกอุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ในการปฏิบัติงานเพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างพอเพียงสถานที่ทำงานมีความสะอาด เป็นระเบียบ มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีการถ่ายเทอากาศมีความเป็นสัดส่วน สะดวกสบาย ปราศจากเสียงรบกวนอาคารสถานที่ มีรั้วล้อมรอบที่มั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัยเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานซึ่งซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษสุณีย์ สายแก้ว (2556, หน้า 77) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าด้านสภาพการทำงานโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ท่านได้รับการจัดสรรวัสดุ ครุภัณฑ์หรือเครื่องมืออย่างเพียงพอ ท่านมีความสะดวกในการเดินทางไปทำงานและสถานที่ทำงานของท่านเหมาะสมกับงานที่ท่านปฏิบัติตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายได้แก่สภาพห้องทำงานของท่านช่วยเสริมสร้างบรรยากาศให้อยากทำงาน

2.5 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนในการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้รับการเลื่อนตำแหน่งการเลื่อนเงินเดือนให้สูงขึ้นสอดคล้องกับความสามารถและผลการปฏิบัติงานการเลื่อนตำแหน่งในหน่วยงานเป็นไปตามกฎเกณฑ์และมีความยุติธรรมสถานศึกษามีนโยบายการสนับสนุนให้บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนและมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถครูมีโอกาสดำเนินการส่งไปฝึกอบรมด้านต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องมีโอกาสได้ศึกษาต่อเข้ารับการฝึกอบรมดูงานอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของวราภรณ์ ช้างอยู่ (2557, หน้า 129) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.6 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเงินเดือนและค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสมกับตำแหน่ง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน สวัสดิการและค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดมีความเหมาะสม การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนมีความยุติธรรม สิทธิในการ ลาพัก ลาป่วยและลาพักผ่อน และเงินเดือนที่ท่านได้รับมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่ท่านทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของของวราภรณ์ ช้างอยู่ (2557, หน้า 128) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่ามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้ ด้านนโยบายและการบริหารองค์กรของสถานศึกษา ด้านการปกครองบังคับบัญชาหรือการควบคุมดูแลของผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงานในสถานศึกษา ด้านเงินเดือน ด้านความสัมฤทธิ์ผลการทำงานของท่าน ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานของท่าน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r_{xy}=.631$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เช่นเดียวกัน และส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านหลักความรับผิดชอบที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน 2) การยอมรับนับถือ 3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน 4) สภาพแวดล้อมในการทำงาน 5) ความมั่นคงปลอดภัยและ 6) ค่าจ้างและค่าตอบแทน ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก เรียงรายคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดได้แก่ 1) ด้านหลักการมีส่วนร่วมกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือด้านหลักความรับผิดชอบกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน และด้านรายคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ทางบวกที่มีค่าน้อยสุดคือด้านหลักนิติธรรมกับค่าจ้างและค่าตอบแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของของอิซซันต์ ศรีวรวิทย์ (2557, หน้า 81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมาได้แก่ด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ ความพึงพอใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีในภาพรวมทั้ง 10 ด้านอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ พันธุระ (2559, หน้า 155) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงสอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ อนันทวรรณ (วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2559, หน้า 762) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การบริหารงานหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ด้านความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานโดยเน้นความรับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ด้านผลประโยชน์ตอบแทนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อการให้รางวัลจูงใจที่ทั่วถึง ยุติธรรมรวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและสามารถจูงใจครู

1.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นไปในทางบวก อยู่ในระดับมากนั้น ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสังคมจึงควรสร้างระบบพัฒนาและกำกับติดตามการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเพราะเมื่อพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารแล้วระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเพื่อนำผลไปปรับปรุงในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เช่นด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนที่ขยายโอกาส

2.4 ควรศึกษาและถอดบทเรียนโรงเรียนหรือองค์กรที่เป็นต้นแบบในด้านการบริหารที่นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างเกิดประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

2.5 ควรศึกษาและถอดบทเรียนโรงเรียนหรือองค์กรที่เป็นต้นแบบที่สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและนำมาใช้อย่างเกิดประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ, (2558). สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานปลัดกระทรวง นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายปีงบประมาณ 2560.
- เกษสุณีย์ สายแก้ว. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ อนันทวรรณ. (2559). วารสาร : รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1. นวัตกรรมสร้างสรรค์ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนไทยแลนด์ 4.0. เข้าถึงได้จาก <https://rerujournal.reru.ac.th>. 20 ธันวาคม 2559.
- ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์ประจำปีการศึกษา 2555. หุ่นอดทนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีการศึกษา.
- พรรณงาม แจ่มนิยม. (2554). การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอปลายพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พิสมัย หมกทอง. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อยกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย). (2556). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยุทธนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2558). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. เข้าถึงได้จาก http://www.admincout.go.th/00_web/05_law/doc. 10 พฤศจิกายน 2559.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>. 12 พฤศจิกายน 2559.
- วารารณ ช่างอยู่. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สิริพร เมฆสุวรรณ. (2558). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ พันธุระ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมคิด มาวงค์. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาชาติเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2554). แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ.2555-2558). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 : กลุ่มบริหารงานบุคคล. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/a/loei1.go.th/personnel/e-files-group/report>. 12 พฤศจิกายน 2559.
- อัจฉราพร กริ่งไกร. (2558). การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อิชชักันต์ ศรีวรวิทย์. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร